

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Prinses Irenestraat 6
2595 BD DEN HAAG

Datum 2 juli 2025
Betreft Beantwoording vraag mevr. Kröger inz. juridische status
maatwerkafspraken

Geachte Voorzitter,

In de procedurevergadering van de vaste commissie voor Klimaat en Groene Groei dd. 1 juli jl. heeft het lid Kröger (GL/PvdA) gevraagd wat de juridische status van de maatwerkafspraken verduurzaming industrie is als het kabinet demissionair is en wat dat betekent voor de Tweede Kamer.

De maatwerkaanpak verduurzaming industrie kent per bedrijf drie stappen. Na een eerste verkenning wordt er bij voldoende potentieel, een ambitiedocument opgesteld (Expression of Principles, EoP) dat vervolgens wordt uitgewerkt in een concept intentieovereenkomst (Joint Letter of Intent, JLoI). Na een advies van de Adviescommissie Maatwerkafspraken Verduurzaming Industrie (AMVI) op de concept JLoI en eventuele aanpassing dientengevolge, wordt de JLoI getekend en uitgewerkt in bindende maatwerkafspraken.

De demissionaire status van het kabinet heeft geen gevolgen voor reeds getekende maatwerkafspraken en gegeven subsidiebeschikkingen.

De Joint Letter of Intent (JLoI) die op 23 juni jl. met Cosun is getekend¹, bevat een artikel om wanneer daar aanleiding toe is vanwege de politieke situatie (beleid van een nieuwe kabinet of controversieel verklaring) de JLoI op te kunnen zeggen. Dit artikel is eerder gebruikt in de JLoI van Nobian² en is tot stand gekomen in nauw overleg met de Landsadvocaat. In andere JLoI's die in de demissionaire periode van het huidige kabinet nog worden getekend, zal dit artikel ook worden opgenomen. Na ondertekening van een JLoI kan het demissionaire kabinet ook bindende maatwerkafspraken maken en subsidiebeschikkingen afgeven.

De tekst van het betreffende artikel uit de JLoI van Cosun luidt:

Article 14 – (Termination) clause in case of new or changed policy; status controversial

1. Without prejudice to any other (termination) rights and/or obligations and/or remedies the State and/or Cosun and/or the Province(s) may have, invoke or rely on under this JLoI, either the State or Cooperative Cosun can terminate

¹ [Kamerbrief Joint Letter of Intent Coöperatie Koninklijke Cosun UA | Kamerstuk | Rijksoverheid.nl](#)

² [Kamerbrief Joint Letter of Intent Maatwerk Nobian | Kamerstuk | Rijksoverheid.nl](#)

(*opzeggen*) this JLoI partially or entirely with immediate effect upon serving a notice in writing to the other Parties, if and to the extent this JLoI becomes partially or entirely incompatible with:

- a. any policy of a new government installed after the fall of the government on 3 June 2025 not to proceed with the tailor-made approach or not in a manner as laid down in this JLoI or not to make available (sufficient) funds for the tailor-made approach; and/or
 - b. the Second and/or First Chamber of Dutch Parliament (*Eerste en/of Tweede Kamer*) having declared controversial (*controversieel verklaren*) in view of the government's status as caretaker government (*demissionair kabinet*) since 3 June 2025:
 - i. the tailor-made approach sustainable industry (*maatwerkaanpak verduurzaming industrie*); and/or
 - ii. this JLoI or a part thereof; and/or
 - iii. all or part of the obligations ensuing from this JLoI for the State; and/or
 - iv. the full or part of the execution of this JLoI by the State; and/or
 - v. any further negotiations about or the conclusion of – binding – tailor-made agreements (*(bindende) maatwerkafspraken*) with the selected companies, including Cosun.
2. The State shall not be liable towards nor be required to otherwise compensate Cosun and or the Provinces:
- a. for any damage Cosun and/or the Provinces may suffer as a consequence of any termination of this JLoI or any part thereof pursuant to article 14 paragraph 1; nor
 - b. for any costs and/or for any investments made by Cosun and/or the Provinces in respect of any:
 - i. obligation ensuing from the JLoI that was – partially – fulfilled and/or
 - ii. activity that was carried out in relation to the part or parts of this JLoI which is or are terminated pursuant to article 14 paragraph 1, prior to the moment as of which that part or those parts of this JLoI is or are terminated pursuant to article 14 paragraph 1.
3. In the event of termination of this JLoI or any part thereof as per article 14 paragraph 1 the Parties shall remain committed to discuss with each other if and to what extent the State's policy in respect of the Paris Agreement, European Climate law and the Dutch Climate Law (*Klimaatwet*) on the one hand and Cosun sustainability and carbon dioxide (CO₂) emission reduction goals in the Netherlands on the other can be reconciled, however not as part of the tailor-made approach. This article does not imply or entail any rights or entitlement for any Party to compensation whatsoever nor any commitment by any Party to support the other Party's policy or goals as meant in the preceding sentence.

Klimaat en groene Groei

Ons kenmerk
KGG / 99759697

Sophie Hermans
Minister van Klimaat en Groene Groei